

MÅLA
PYSSLA
OCH LÄR

MED

HILDING
VILDING

HITTA TILL RÄTT SIDA:

MÅLA

Hilding Vilding ser en ambulans i ilfart	4
På sjukhuset arbetar många olika människor	5
Hilding Vilding träffar Alicia som ska opereras	6
Alicia får ett armband med sitt namn på	7
Alicia får bedövningsplåster och dropp	7
Måla ditt eget armband	7
Dags att åka till operation	8
Alicias pappa får ta på sig konstiga kläder	8
På operationssalen	9
Åh, vad skönt man sover	10
I väntrummet	11
Alicia vaknar efter operationen	12

LÄR

Hilding Vilding lär dig roliga och viktiga saker	22
Hilding Vilding lär dig ännu mer...	23

PYSSLA

Dra streck till rätt sak	13
Vad används sakerna till?	13
Hjälp Hilding Vilding att hitta rätt väg	14
Vad föreställer bilderna?	15
Rita och måla ditt eget plåster	16
Vad kan du om kroppen?	17
Korsord	18
Alfabetsklur	18
Hemligt meddelande	18
Ordjakt	19
Vad ser Hilding Vilding i förstöringsglaset?	20
Rita av Hilding Vilding	21

BERÄTTA

Rita eller skriv om ditt eget besök på sjukhuset	24
--	----

DENNA BOK TILLHÖR:

DET HÄR ÄR

HILDING VILDING

HILDING VILDING ÄR MINIORSPION. HAN ÄR LITEN SOM EN HANDFLATA OCH DET ÄR SUPER-LATJO-LAJBANS. HAN KAN GÖMMA SIG NÄSTAN ÖVERALLT OCH SPIONERA PÅ DE STORA MÄNNISKORNA, NÄR NÅGONTING ÄR SPÄNNANDE ELLER MYSKO BÖRJAR DET KNORRA OCH VÄSNAS OCH BUBBLA I HILDING VILDINGS MAGE. DET KÄNNS UNGEFÄR SOM NÄR TUSEN PRUTTAR MÅSTE UT!

HÄNG MED NÄR HAN SMYGER SIG IN PÅ SJUKHUSET! MÅLA, PYSSLA, KLURA OCH HA DET RIKTIGT SKOJ...

MÅLA

OJ, EN AMBULANS!
UNDRAR VAD SOM
HÄNDER PÅ SJUKHUSET
EGENTLIGEN...

**PÅ SJUKHUSET
ARBETAR MÅNGA OLIKA
MÄNNISKOR SOM ÄR BRA
PÅ OLIKA SAKER. ALLA FINNS
DÄR FÖR ATT HJÄLPA DIG.
MEN VEM ÄR VEM?**

AMBULANSSJUKSKÖTERSKA LÄKARE SJUKHUSCLOWN SJUKGYMNAST BIBLIOTIKARIE SJUKSKÖTERSKA

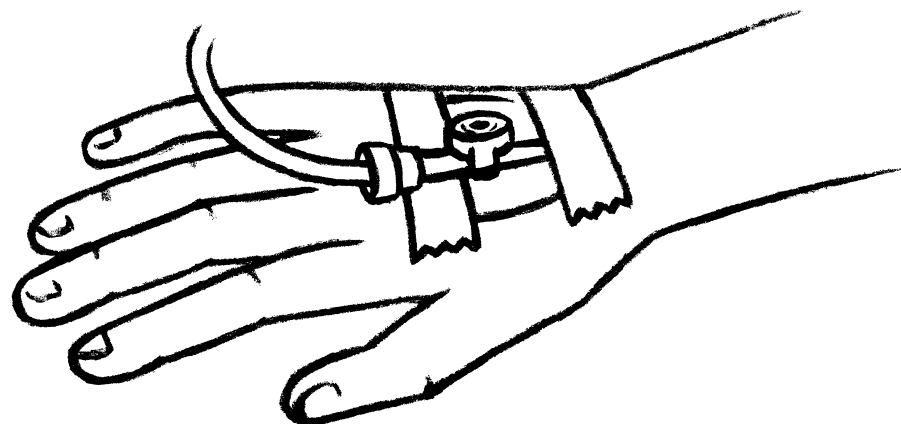

**I ETT RUM TRÄFFAR HILDING VILDING
ALICIA SOM SNART SKA OPERERAS.
HON VÄNTAR I SIN SÄNG OCH HAR REDAN FÅTT EN NY KOMPIS.
NU FÅR DE LÄRA KÄNNA HILDING VILDING OCKSÅ!**

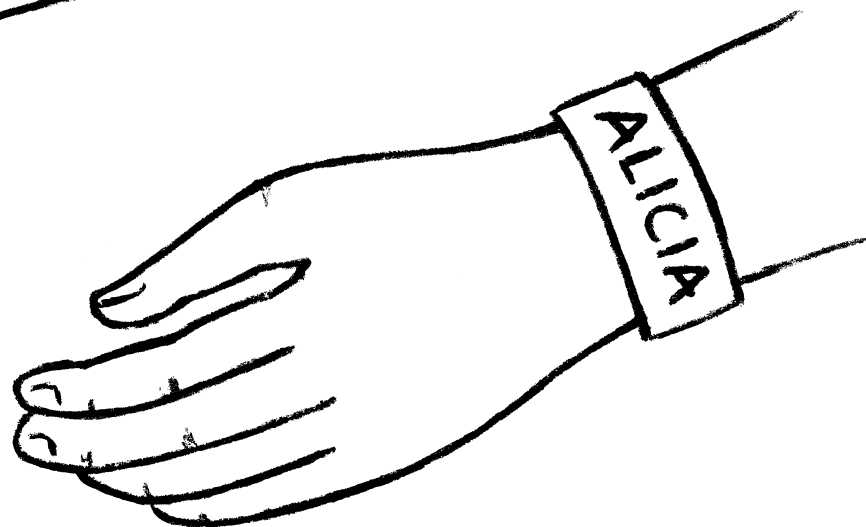
MÅLA

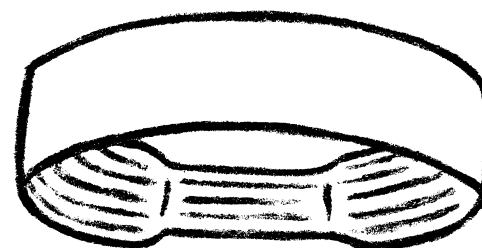
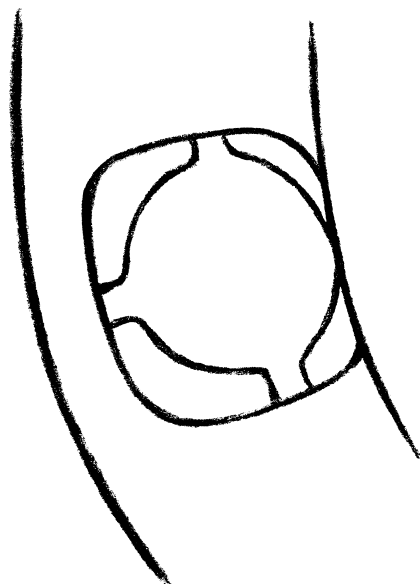
**FÖRE OPERATIONEN FÅR
ALICIA ETT EGET ARMBAND
MED SITT NAMN PÅ ...**

**...EN EGEN SLANG I HANDEN
DÄR HON FÅR MEDICIN OCH
VATTEN MED SOCKER OCH SALT**

**...ETT EGET
BEDÖVNINGSPLÅSTER.**

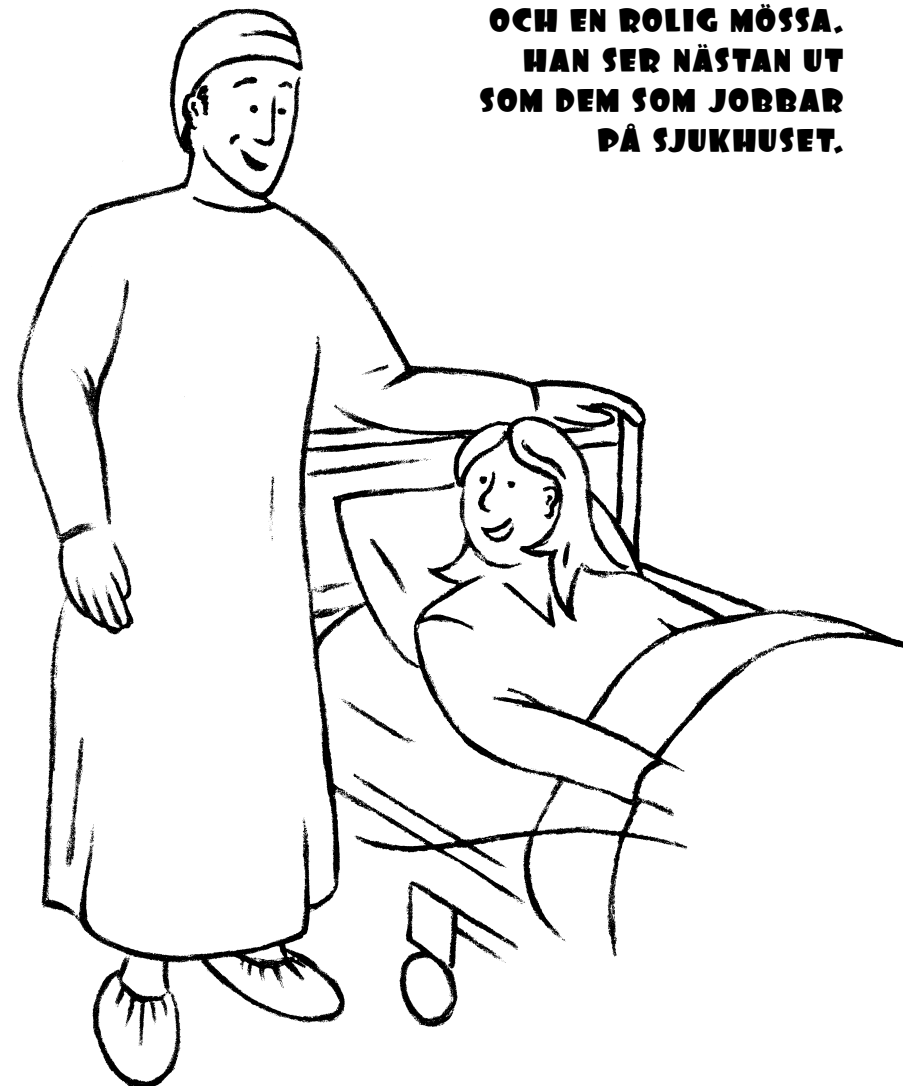
VAD SKA DET STÅ PÅ DITT ARMBAND?

MÅLA

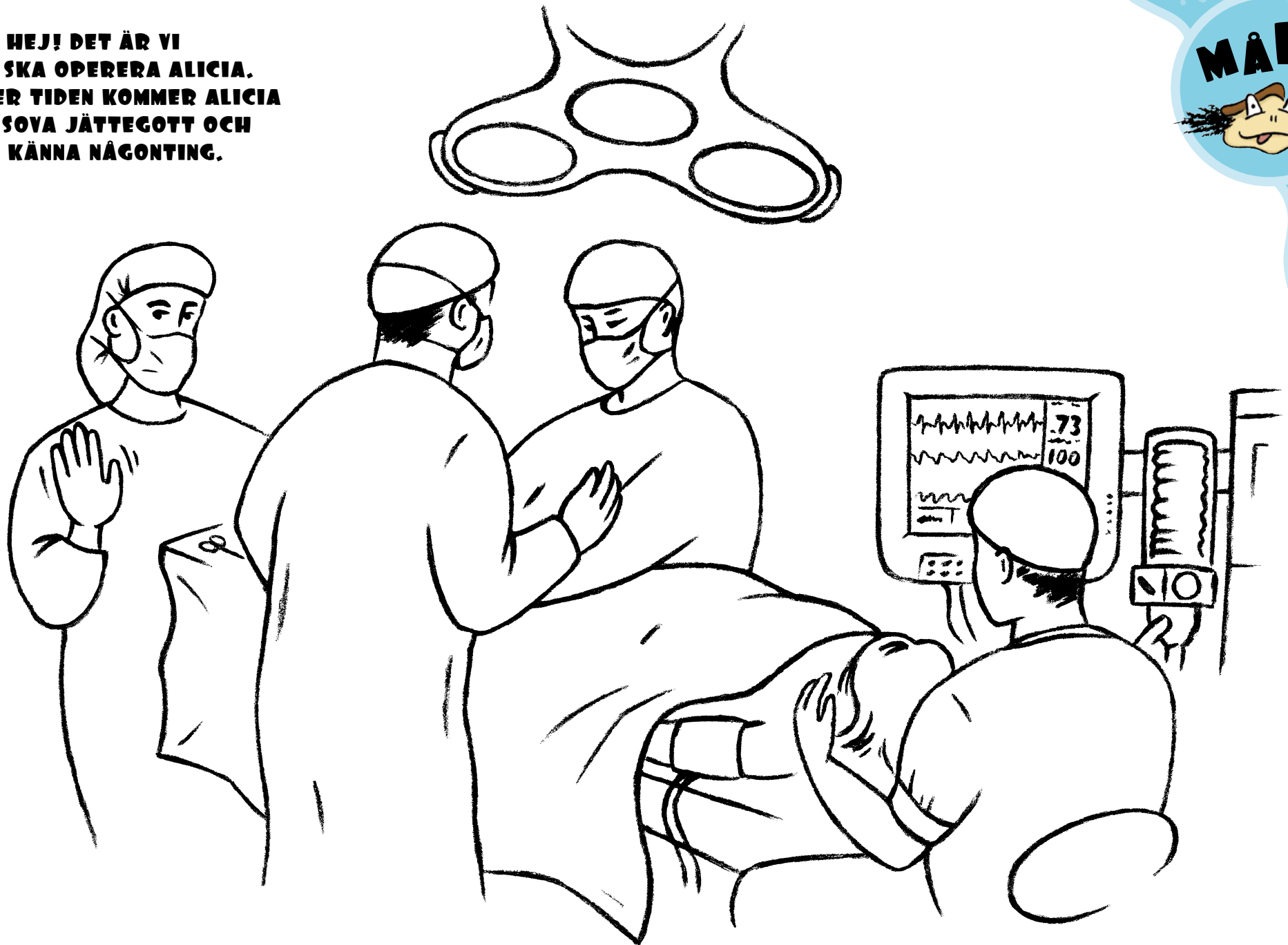

**NU SKA ALICIA OPERERAS.
HON FÅR ÅKA SÄNG TILL OPERATIONSAVDELNINGEN.**

**ALICIAS PAPPA
FÖLJER MED OCH FÅR TA
PÅ SIG KONSTIGA KLÄDER
OCH EN ROLIG MÖSSA.
HAN SER NÄSTAN UT
SOM DEM SOM JOBBAR
PÅ SJUKHUSET.**

**HEJ, HEJ! DET ÄR VI
SOM SKA OPERERA ALICIA.
UNDER TIDEN KOMMER ALICIA
ATT SOVA JÄTTEGOTT OCH
INTE KÄNNA NÅGONTING.**

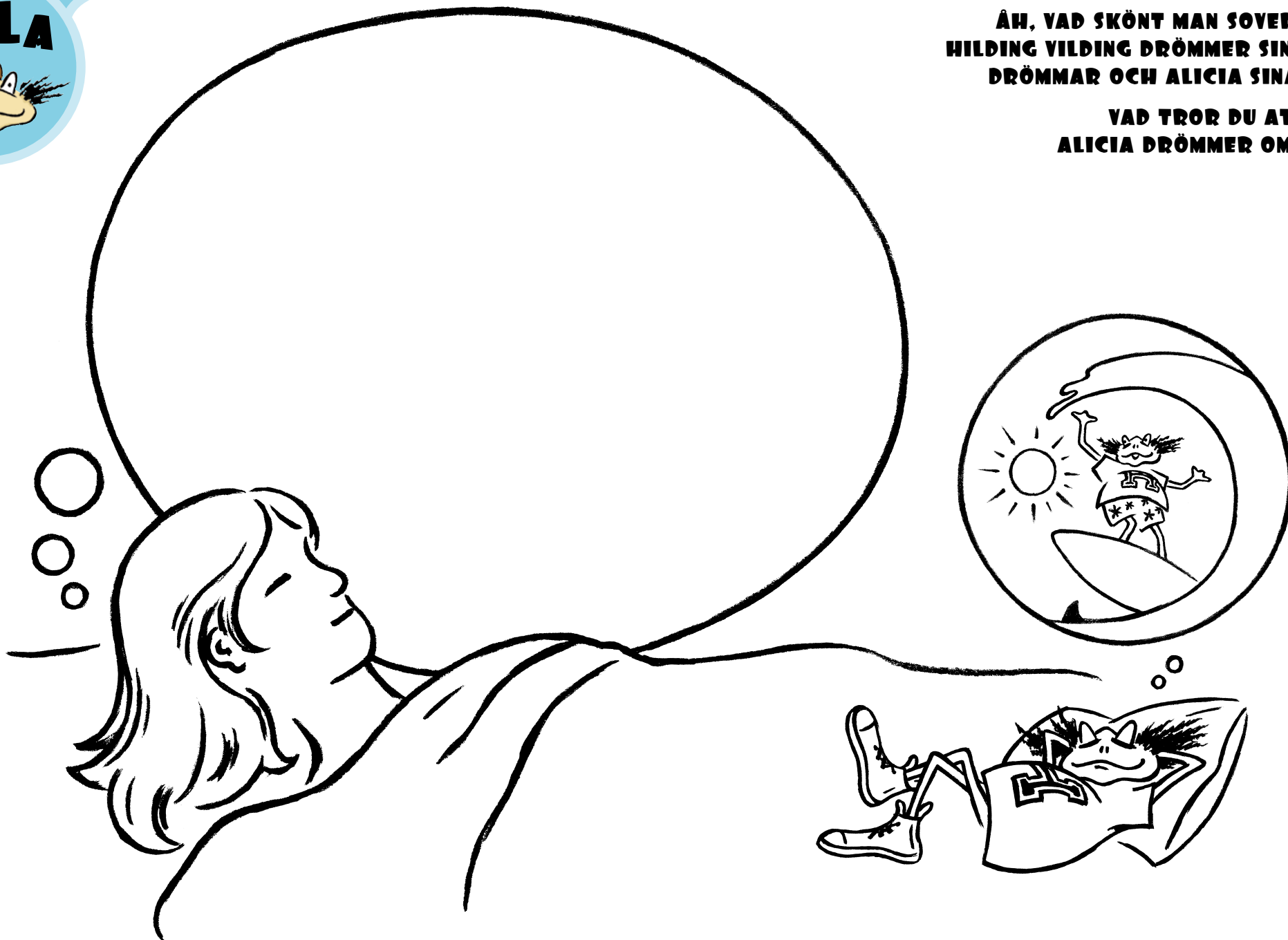

MÅLA

**ÅH, VAD SKÖNT MAN SOVER!
HILDING VILDING DRÖMMER SINA
DRÖMMAR OCH ALICIA SINA.**

**VAD TROR DU ATT
ALICIA DRÖMMER OM?**

**ALICIAS PAPPA FÅR VÄNTA I VÄNTRUMMET TILLS ALICIA HAR SOVIT FÄRDIGT.
HAN HAR SÄLLSKAP AV ANDRA SOM OCKSÅ VÄNTAR.**

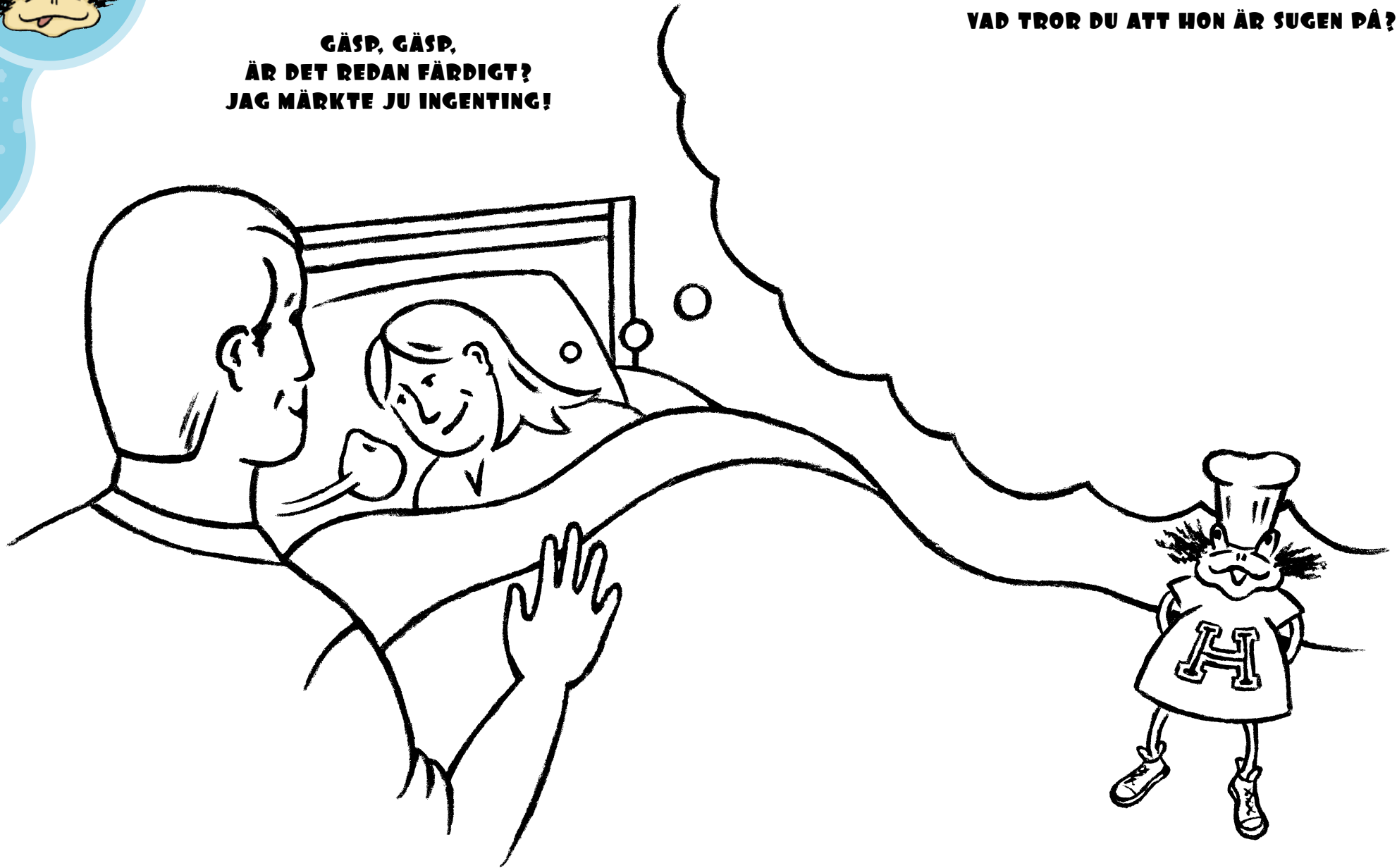
MÅLA

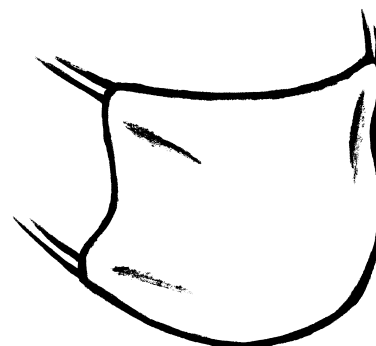
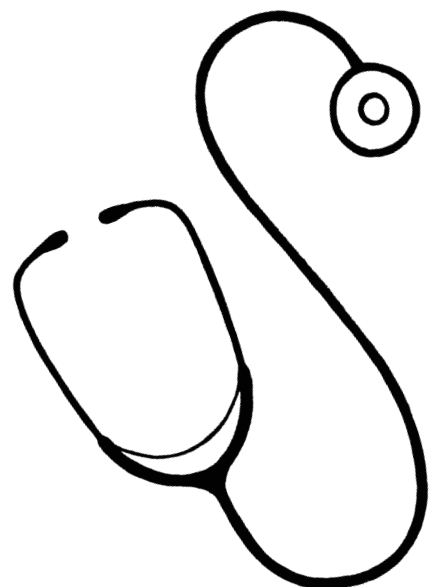
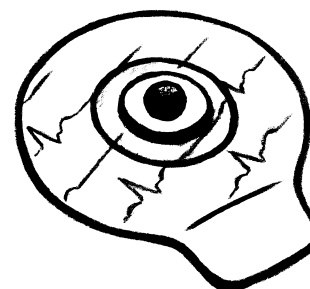
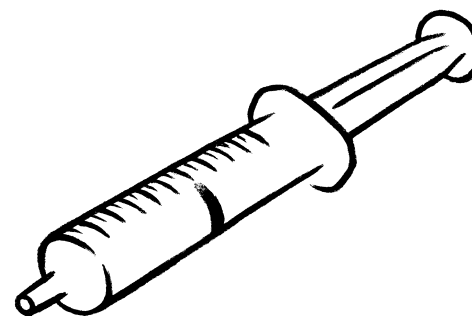
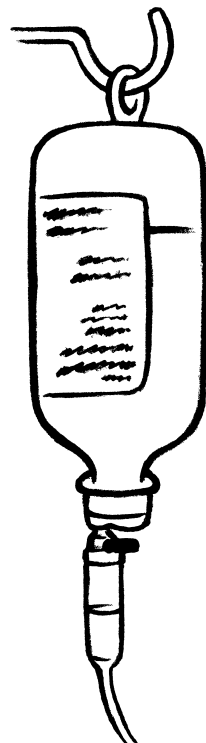
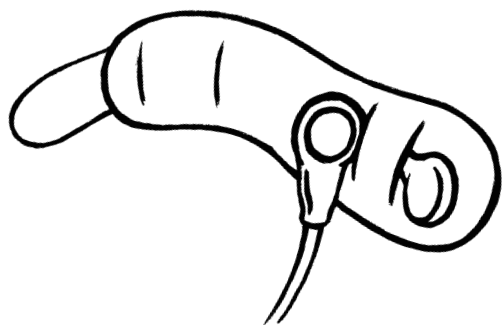
**GÄSP, GÄSP,
ÄR DET REDAN FÄRDIGT?
JAG MÄRKTE JU INGENTING!**

**NU HAR ALICIA VAKNAT. HON LIGGER I ETT RUM TILLSAMMANS MED
ANDRA BARN SOM OCKSÅ HAR OPERERATS. PAPPA ÄR OCKSÅ DÄR.
ALICIA BÖRJAR BLI LITE TÖRSTIG OCH HUNGRIG.**

VAD TROR DU ATT HON ÄR SUGEN PÅ?

**PÅ SJUKHUSET FINNS DET MASSOR AV SAKER MED KONSTIGA NAMN.
VET DU VAD SOM ÄR VAD OCH VAD DE ANVÄNDS TILL?
BÖRJA MED ATT DRA STRECK TILL RÄTT SAK.**

STETOSKOP

Används till : _____

MUNSKYDD

Används till : _____

SPRUTA

Används till : _____

SYREMÄTARE

Används till : _____

DROPP

Används till : _____

EKG-LAPP

Används till : _____

?

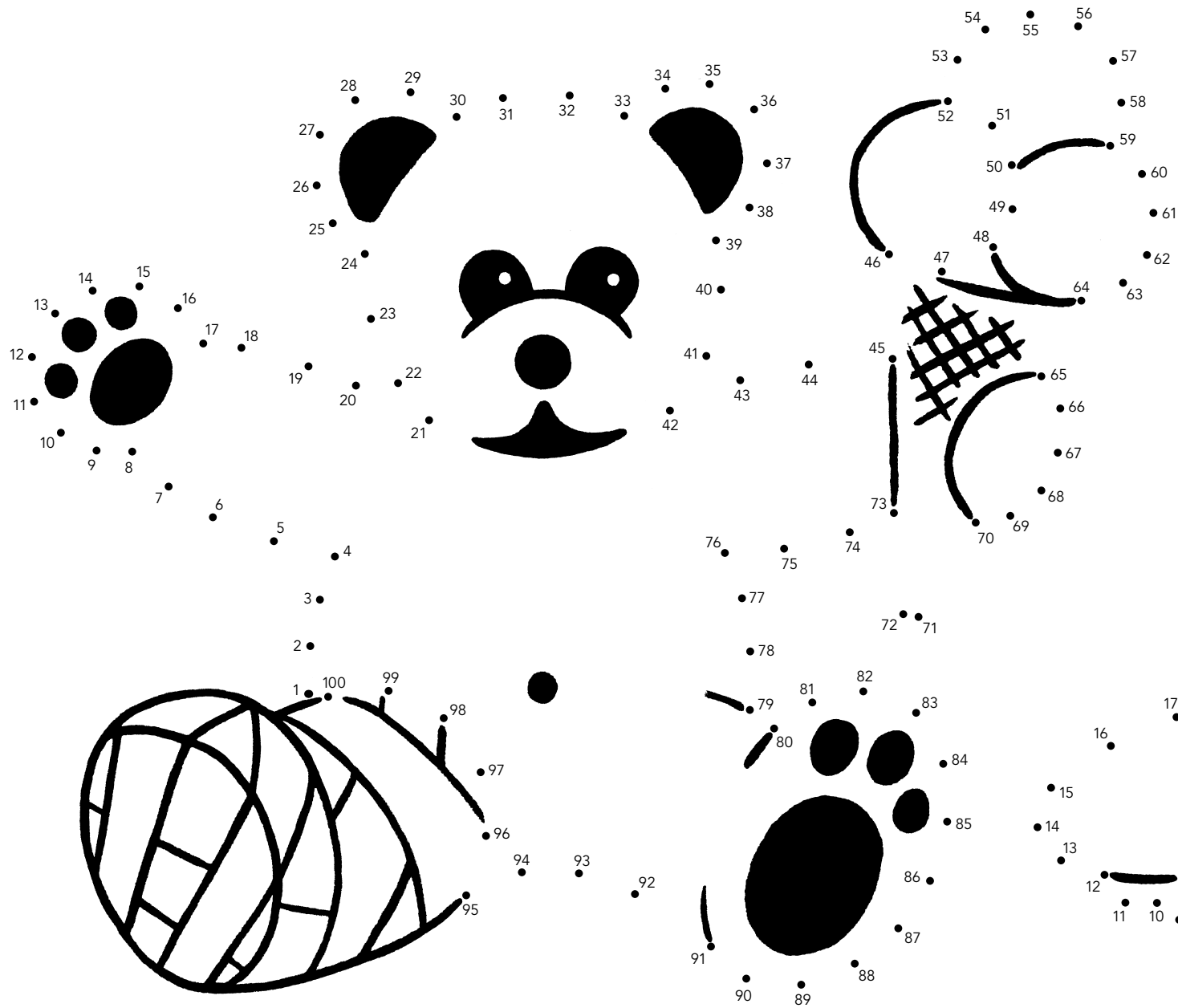
PYSSLA

HA,
LABYRINTER!
MEN TÄNK OM
HILDING VILDING
FLYGER VILSE PÅ DEN
KRINGELIKROKIGA
VÄGEN. BÄST ATT
DU HJÄLPER HONOM.
RITA ETT STRECK
FRÅN INGÅNGEN
TILL UTGÅNGEN.

LÄTTARE

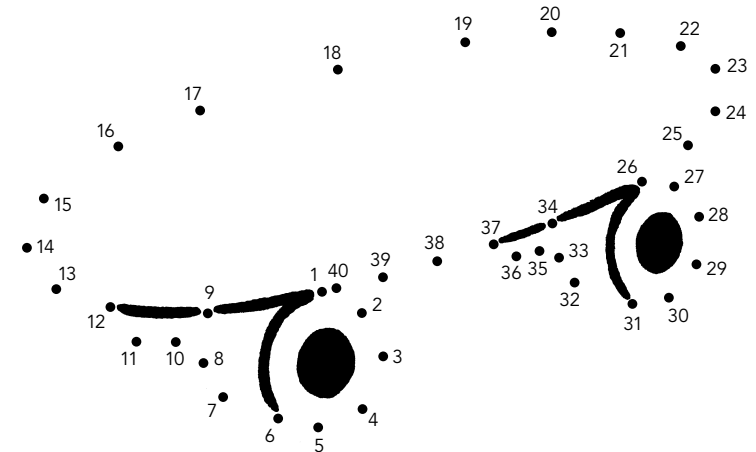
H

SVÄRARE

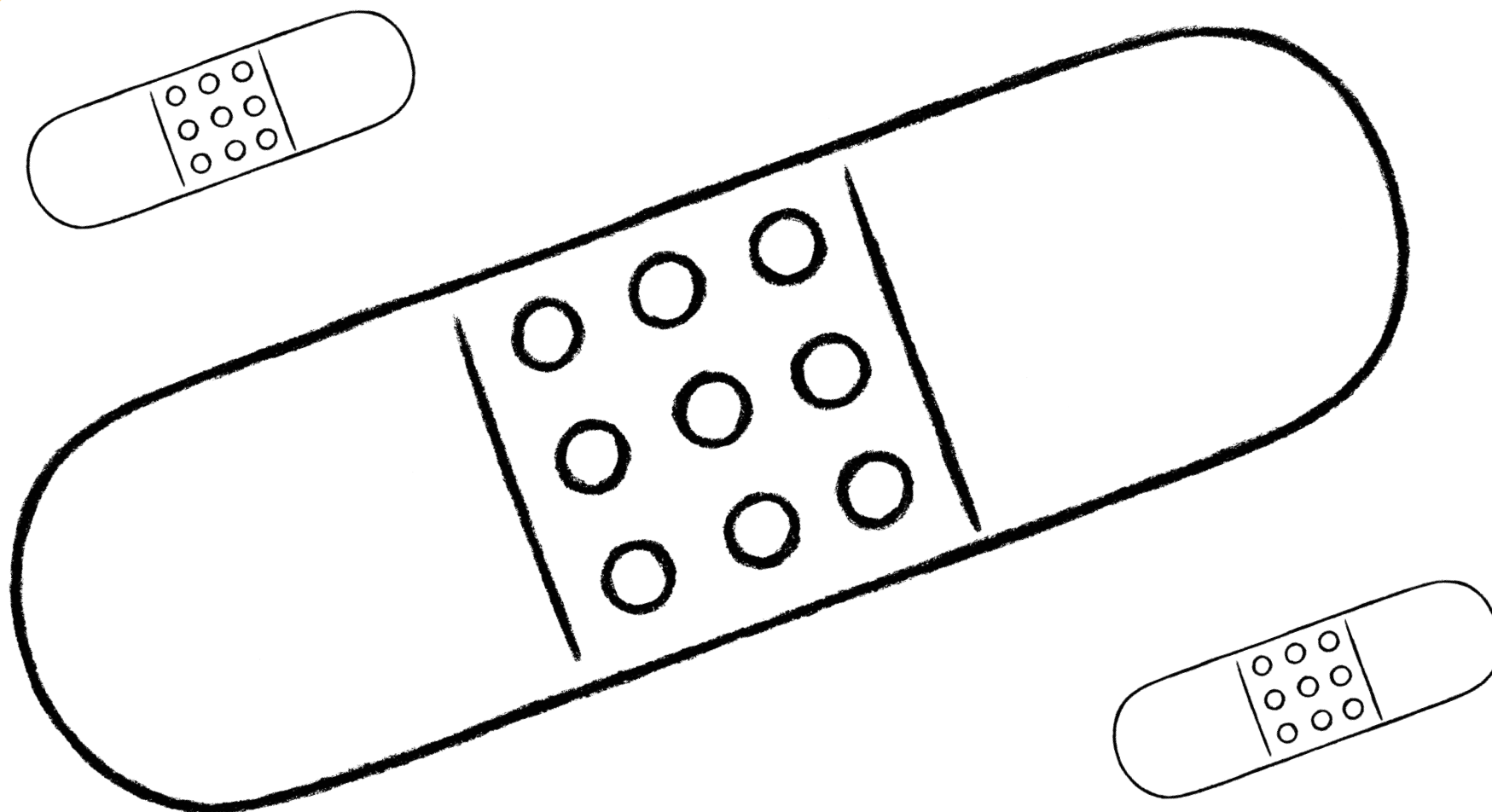
SVÅRARE

**VAD FÖRESTÄLLER
BILDERNA?
DRA ETT STRECK FRÅN
PUNKT TILL PUNKT
I SIFFERORDNING
SÅ FÅR DU SE.**

LÄTTARE

RITA OCH MÅLA DITT EGET PLÅSTER

HUR SER DITT ÖNSKEPLÅSTER UT? RITA OCH MÅLA PRECIS SOM DU VILL HA DET.

VAD KAN DU OM KROPPEN?

- 1 Hilding Vilding är väldigt känslsam!** När han kollar på känsliga filmer gråter han så att popcornen blir genomblöta. Att det plötsligt kan rinna en massa vatten från ögonen är ju ganska konstigt. Vad har egentligen tårarna för uppgift?

- ☐ a) Att hålla huden på kinderna fuktig och len.
☐ b) Att hålla ögonen rena.
☐ c) Ingen. Tårarna är bara en avfallsprodukt som bildas i hjärnan när man tänker.

- 2 Har du hört talas om organ?** Tycker du att det låter äckligt? Då är det bara att bita ihop, vi har dem överallt, på och i kroppen. Knäskålen är exempel på ett organ, lungorna ett annat. Organ är helt enkelt ett annat ord för kroppsdel. Tyngsta organet väger mellan fyra och fem kilo på en vuxen människa. Vilket tror du att det är?

- ☐ a) Hjärnan ☐ b) Levern ☐ c) Huden

- 3 Blä, vad är det som luktar?** Bergis Hilding Vilding som har pruttat igen. Som vanligt skyller han på att sopbilen just åkte förbi. Men förmodligen beror lukten på de dubbla portionerna av fransk lökgratäng som han slevade i sig till frukost. Hilding Vilding är inte ensam om att fisa i tid och otid. Hur ofta pruttar en människa per dag?

- ☐ a) Två gånger
☐ b) Ungefär åtta gånger
☐ c) Mellan tio och arton gånger

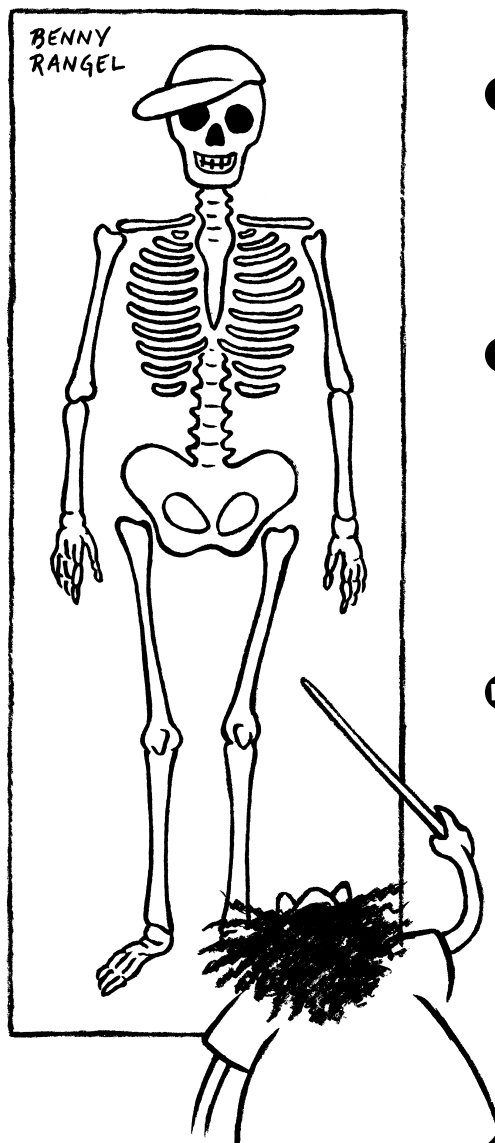
- 4 Hilding Vilding hickar högt!** Som om det inte räckte med hans fisar... Hicka hörs nerifrån matstrupen men kommer egentligen från en plats som sitter mellan magen och bröstet. Platsen heter diafragma, eller mellangärdet, och är en stor muskel som bland annat gör att man kan andas. När det blir kramp i muskeln börjar man hicka. Men varför låter det så lustigt när man hicka?

- ☐ a) För att stämbanden börjar röra sig.
☐ b) För att struplocket i halsen stängs samtidigt som man andas in.
☐ c) För att diafragma vibrerar mor bröstorgen.

- 5 Modiga blodiga kroppar!** Blodet består av olika sorters blodkroppar och ett slags näringsrikt vatten som blodkropparna simmar runt i som heter plasma. Det finns tre olika sorters blodkroppar, röda blodkroppar, vita blodkroppar och blodplättar. Blodkropparna jobbar med olika saker. Vad gör de vita blodkropparna?

- ☐ a) Jobbar som kroppens plåster och ser till att blodet stelnar när du blöder. Om de inte fanns skulle det rinna ut för mycket blod ur såret.
☐ b) Jobbar som kroppens egen städpatrull. Så fort du har gjort dig illa rusar de till såret för att städa bort smuts.
☐ c) Jobbar som kroppens betjänter och bär syre till kroppens celler.

Ytte-pytte-små ben, svavelosande pruttar och snabbväxande naglar. Människokroppen hittar på det mesta. Men vad kan du om den egentligen? Följ med Hilding Vilding och kolla dina kroppskunskaper.

- 6 Det kryllar av ben!** Det är lärben, tåben och svanskotor var man än letar. De allra minsta benen finns i örat. De är förresten inte bara superpyttiga, de har dessutom väldigt knasiga namn. Vilket av dessa är inte ett öronben?

- ☐ a) Högaffeln ☐ b) Hammaren ☐ c) Stigbygeln

- 7 Duellen!** Fingernaglarna och tånaglarna brukar alltid tävla om vilka som växer snabbast. Vilka naglar vinner?

- ☐ a) Tånaglarna
☐ b) Fingernaglarna
☐ c) Oavgjort, de växer ungefär lika snabbt

- 8 Hår i mängder!** Visste du att man har ungefär fem miljoner hårstrån på kroppen? De enda platserna där det inte växer hår är på läpparna, handflatorna, fotsulorna och på snoppen. Håret på huvudet fungerar som en extra hjälm eller mössa. Varje hårstrå på huvudet växer lite mer än en centimeter varje månad. Hårstrået växer i ungefär fem år, sedan trillar det av. Hur många hårstrån tror du att man tappar från huvudet varje dag?

- ☐ a) 100 stycken ☐ b) 250 stycken ☐ c) 475 stycken

- 9 Hjärnan är en supersmart uppfinning!** Hjärnan kan ta emot cirka tio miljoner meddelanden från ögonen och en miljon meddelanden från hudens känselceller varje sekund. Ingen superdator kommer ens i närheten av att vara lika bra som hjärnans hårddisk. Hjärnans utsida är skrynklig och består av massor, massor av små veck. Varför är det så?

- ☐ a) Vecken behövs för att hjärnan ska kunna växa och bli större när kroppen växer.
☐ b) Vecken behövs för att hjärnan ska kunna dra till sig mycket vätska då den är uttorkad.
☐ c) Vecken behövs för att hjärnan ska få en så stor yta som möjligt utan att den blir för stor och tung att bära.

- 10 Saftexperimentet!** Hilding Vilding älskar att experimentera. Dagens experiment är att testa om han kan dricka saft samtidigt som han står på huvudet. Tror du att det funkar? Ja, var hamnar egentligen det man har i munnen om man sväljer när man står upp och ner? Vart tar Hilding Vildings saft vägen?

- ☐ a) Saften kommer att hamna i magen. I matstrupen finns muskler som för det man har i munnen neråt eller uppåt om man står upp och ner. Det är därför det går att dricka och äta när man står upp och ner trots att tyngdlagen vill få ner det man har i munnen mot golvet.
☐ b) Saften kommer att vara kvar i munnen. Hjärnan kan inte koncentrera sig på att både balansera kroppen och svälja samtidigt.
☐ c) Saften kommer att rinna ut genom näsan eftersom det finns gångar mellan munnen och näsan.

Rätt svar hittar du här!

1 = b, 2 = c, 3 = c, 4 = b, 5 = b, 6 = a, 7 = b, 8 = a, 9 = c, 10 = a

Hämtat från: Hick, prutt och rap – om våra kroppsljud. Författare: Susanne Kovacs Buxbaum. Förlag: Alfabeta, 1994.

Guinness Word Records – Rekordboken. Bokförlaget Forum, 2008.

Kroppen. Författare: Susanne Pettersson Strååt. Förlag: Gleerups utbildning, 2004.

Hämtat med tillstånd från författare och förlag.

KORSORD

**LISTA UT DE RÄTTA SVAREN SÅ
UPPTÄCKER DU ETT ORD I DE GRÅ RUTORNA.**

1) Vad är omöjligt att hålla länge trots att det är något av det lättaste i hela världen?

2) Vem har släppt den kraftigaste fisken?

3) Jag hör allt men säger ingenting?

4) Vilken sjukdom har aldrig härjat något land?

5) Åt vem kan man räcka ut tungan utan att vara oartig?

6) Vad är det som siktar på hälen men träffar näsan?

7) Vad är det som kan mätas men som varken har längd, bredd eller tjocklek?

8) Vad heter en smittsam iller?

9) På vilka bilder blir man genomsågad?

10) Arbetar dag och natt, och klagar när den inte har något att göra?

11) Vad är det för hund som aldrig biter dig?

W

ALFABETSKLUR

- Tänk på alla bokstäverna i alfabetet.
- Ta bort den andra bokstaven i alfabetet.
- Ta bort den tjugoandra bokstaven.
- Ta bort den bokstav som kommer före den bokstav du tog bort sist.
- Ta bort bokstaven O, och den bokstav som kommer efter.
- Ta bort den sjätte, femte och fjärde bokstaven.
- Ta bort X, Y och Z.
- Ta bort den tredje bokstaven.
- Ta bort T och den sjunde bokstaven.
- Ta bort H och den bokstav som kommer sju bokstäver innan.
- Ta bort R och de fyra vokaler som är kvar.
- Ta bort de tre bokstäver som kommer efter den första av de fyra vokaler du just tagit bort.
- Ta bort N och bokstaven före.
- Ta bort den sista (i bokstavsordning) av de bokstäver som är kvar.
- Vilken bokstav blir kvar? _____

HEMLIGT MEDDELANDE

Precis innan Alicia ska få sovmedicin viskar narkosläkaren ett hemligt meddelande i hennes öra. Vill du också veta vad han viskar? Håll upp pratbubblan framför en spegel så ser du...

**VOZ
ÅZ
TTOS**

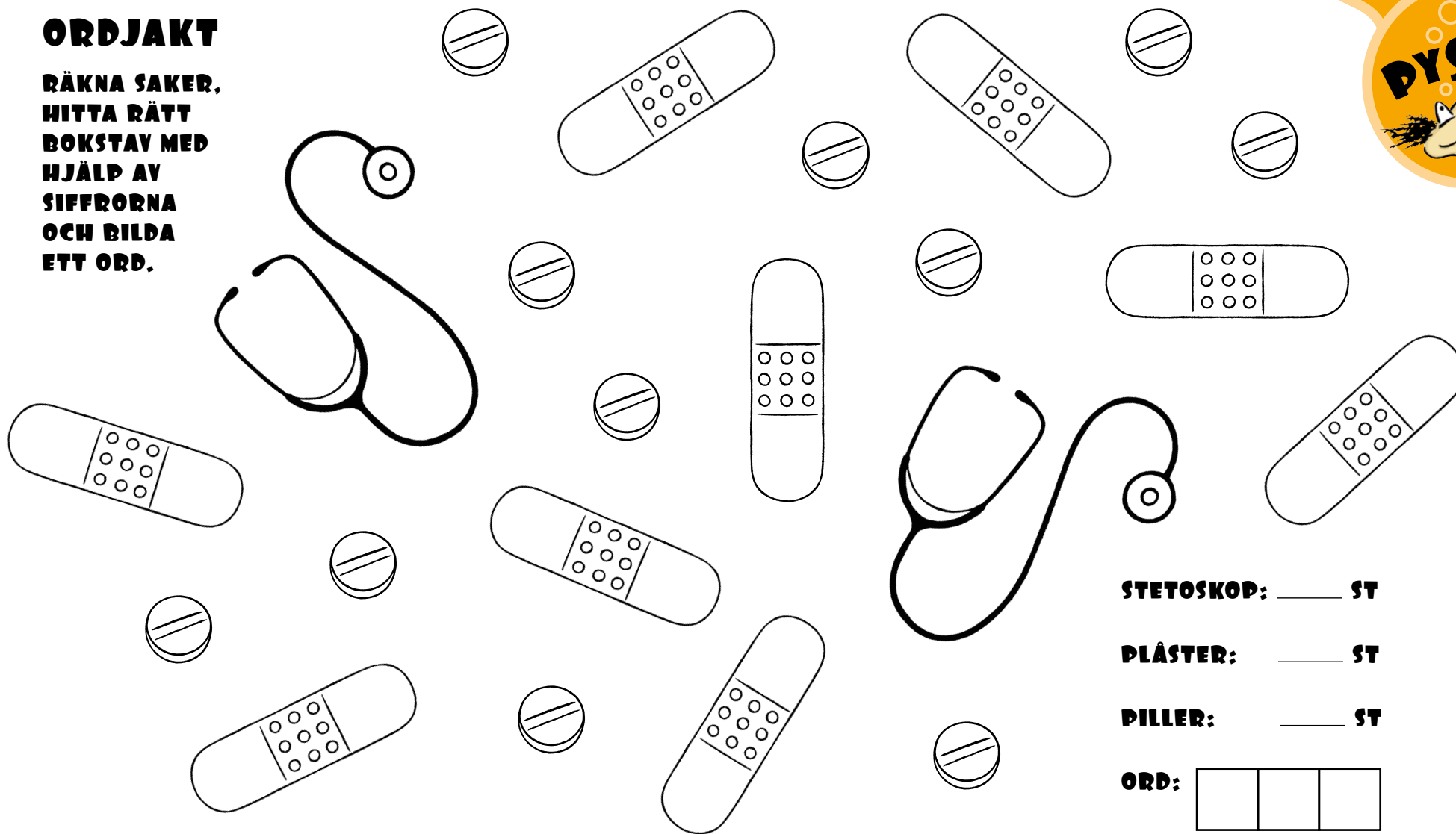
Hämtat från Barnens gåtbok.
Sammanställt av Gertrud Widerberg.
Förlag: En bok för alla, 2003.
Hämtat med tillstånd från författare och förlag.

Rätt svar hittar du här om du vänder upp och ner på sidan!

Korsord: Fråga 1) ANDAN, 2) RUMPAN, 3) ÖRAT, 4) SJÖSUKKAN, 5) DOKTORN, 6) FISEN, 7) TEMPERATURREN, 8) BACILLER, 9) RÖNTGENBILDERNA, 10) MAGEN, 11) RÖDA HUND, Löst rätt svar: NARKOSWEBBEN.
Alfabetisklur: Bokstaven O. Hemligt meddelande: Sov så gott!!! Ordjakt: BIL.

ORDJAKT

RÄKNA SAKER,
HITTA RÄTT
BOKSTAV MED
HJÄLP AV
SIFFRORNA
OCH BILDA
ETT ORD.

STETOSKOP: _____ ST

PLÅSTER: _____ ST

PILLER: _____ ST

ORD:

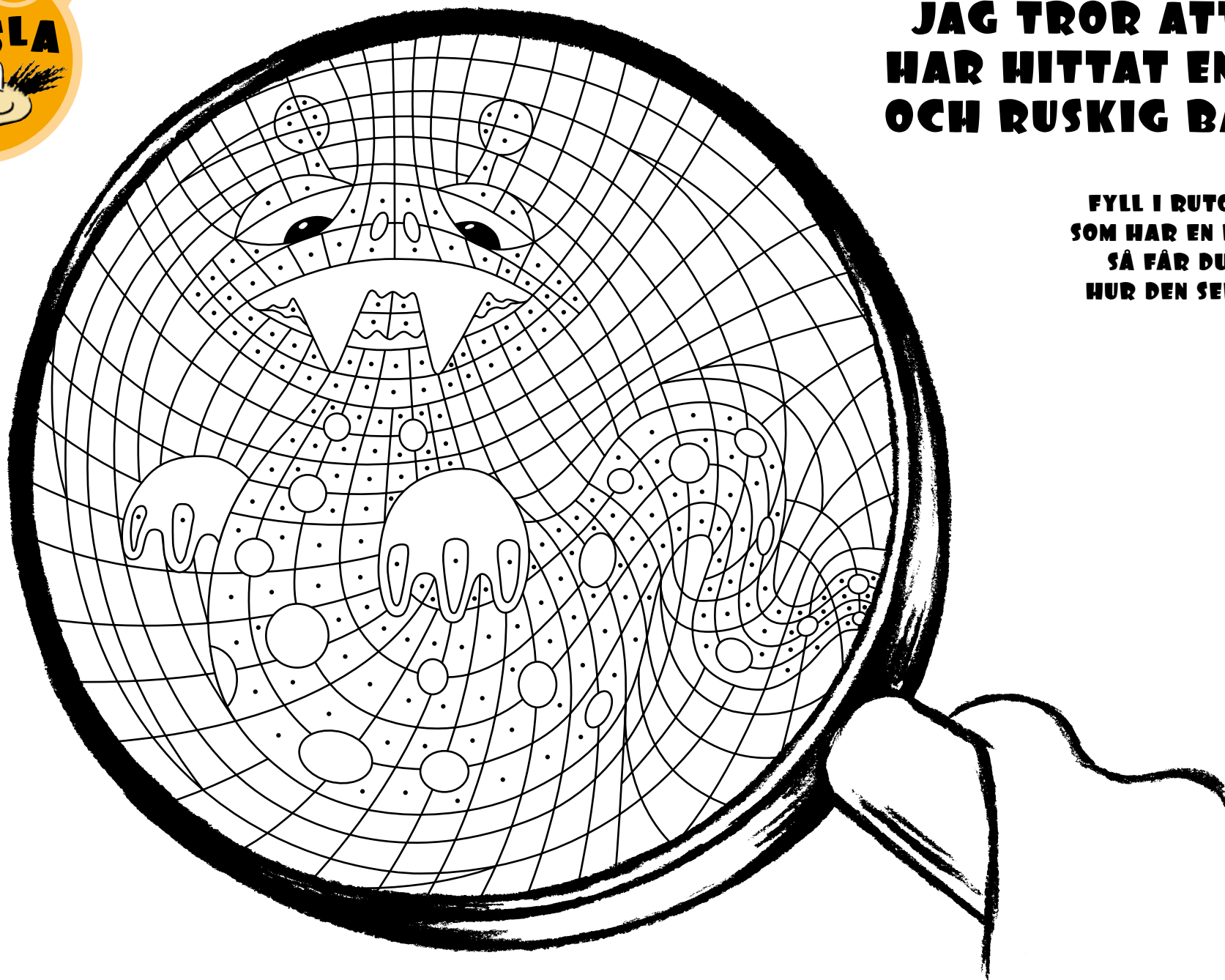
--	--	--

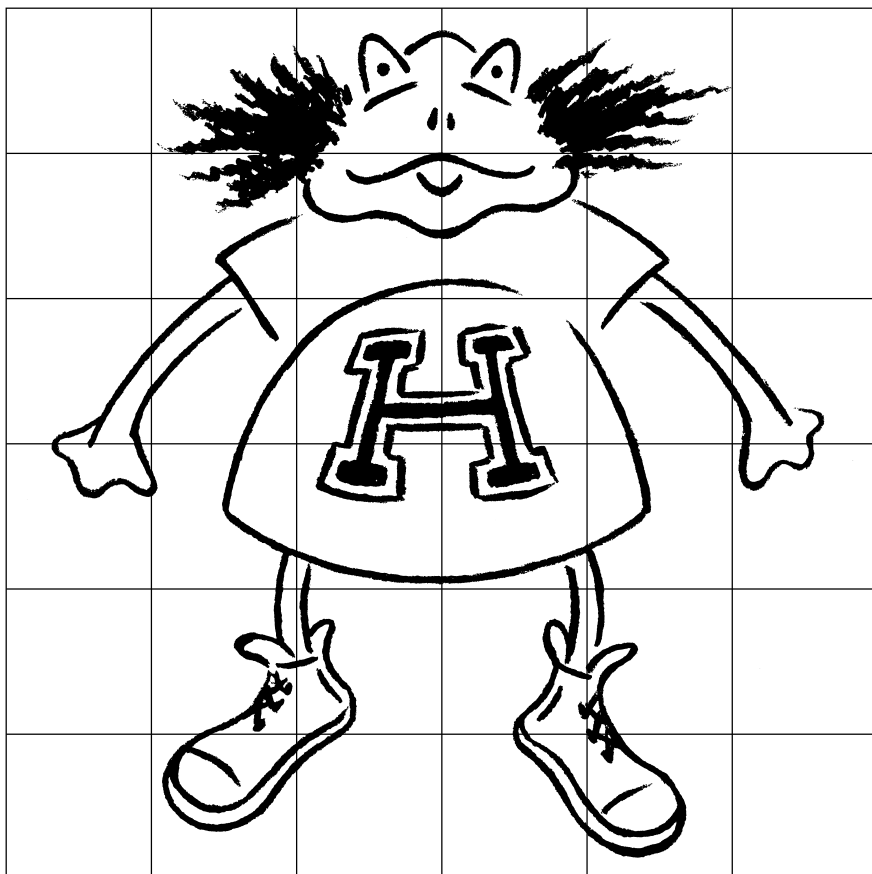
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	X	Y	Z	Å	Ö	Ä
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

JAG TROR ATT JAG HAR HITTAT EN STOR OCH RUSKIG BACILL!

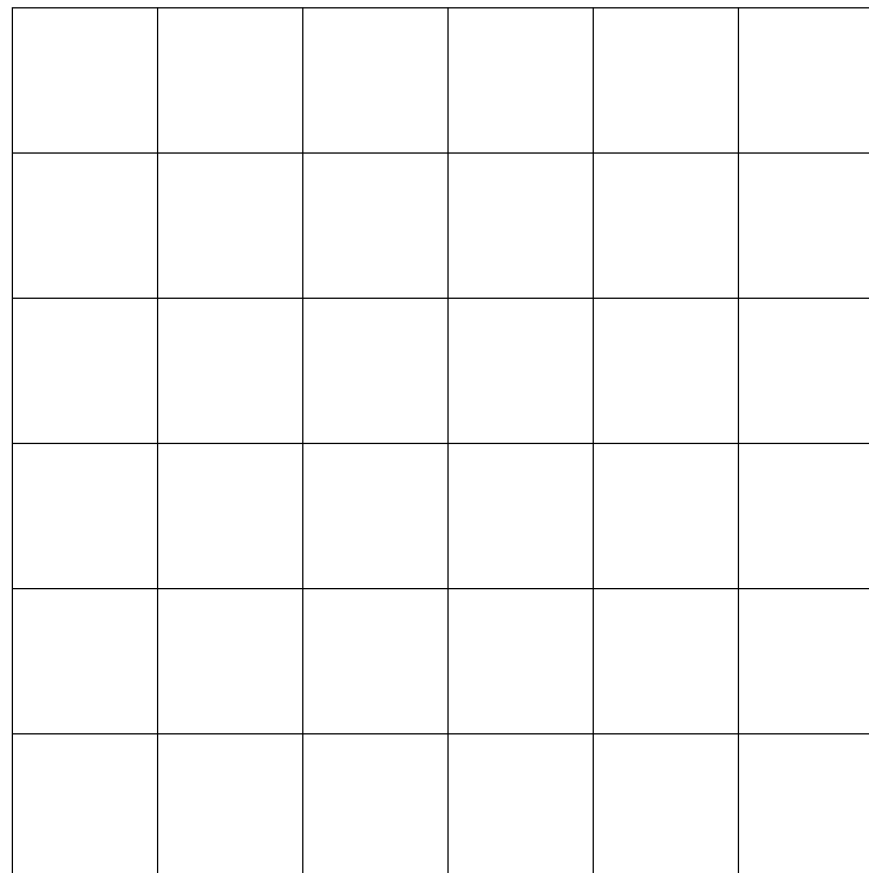
FYLL I RUTORNA
SOM HAR EN DRICK
SÅ FÅR DU SE
HUR DEN SER UT.

**ANVÄND RUTNÄTET
SOM HJÄLP
OCH Fyll I RUTORNA
SOM I BILDEN
HÄR OVANFÖR.**

RITA AV HILDING VILDING

LÄR

VISSTE DU ATT:

Hår är otroligt starkt.

Ett hårstrå är starkare än en koppartråd med samma tjocklek. Ett rep gjort av hårstrån kan lyfta en vuxen man.

Hackspettar kan inte få hjärnskakning.

De har nämligen flera inbyggda stötdämpare i huvudet. I hackspettens huvud finns också speciella muskler som drar ihop sig vid varje hack och hjälper till att ta emot smällen. För att hålla ögonen på plats blundar hackspetten vid varje hack.

En fullvuxen människas hjärna väger lite mer än ett mjölkpaket. Utan hjärna skulle inte vår kropp fungera, därför skyddas den av vårt hårda skallben. Men man måste ändå vara rädd om huvudet och hjärnan. Därför är det viktigt att ha på sig hjälm när man cyklar, åker skridskor och skidor eller gör något annat där man lätt kan ramla och slå sig.

Det finns nästan 200 ben i kroppen.

I foten finns 26 av dem. Kroppens längsta och tyngsta ben är lårbenet som sitter mellan knäet och höften. Den längsta mannen i världen hade ett lårben som var 85 centimeter långt, alltså högre än en vanlig köksspis.

Tungan är en riktigt känslig typ.

Den kan känna smaken av en endaste droppe citronsaft till och med när den är uppblandad med mer än 100.000 droppar vatten.

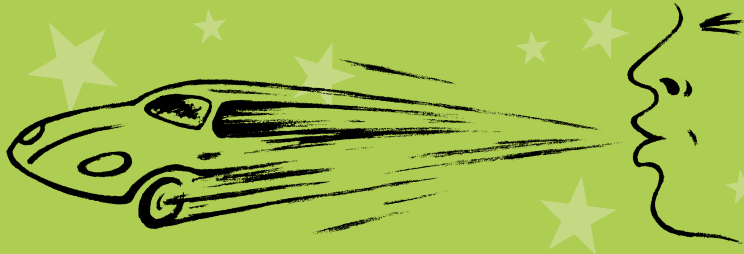
På vissa platser i världen är det fint att rapa efter maten. Det betyder att man tyckte att maten var mycket god.

Dina lungor innehåller 750 miljoner små rör och hålrum. Om de plattades ut och lades intill varandra skulle de täcka en hel tennisbana.

När någon rör vid dig, kanske ger dig en kram eller en klapp på kinden, tillverkar kroppen ämnen som gör dig glad och lugn. Samma sak händer om du kelar med ett husdjur. Kramar är bra för kroppen. Kramas mera!

Den människa som haft flest brutna ben under sin livstid är en stuntman från USA. Han råkade ut för benbrott 433 gånger under sitt liv.

En nysning kan färdas i en otrolig hastighet av 170 kilometer i timmen, alltså lika fort som en snabb bil. När något främmande fastnar i näsans små hår och slemhinnor gör kroppen en kraftig stöt som pressar ut luften genom näsa och mun – du nyser. Eftersom det alltid kommer ut en massa spott och andra saker ur munnen när man nyser, är det bra att nysa i armvecket eller vända sig bort så att inte baciller och spott i onödan sprids till andra människor.

Det är lätt att blanda ihop smak och lukt. När du äter dina favoritchips och tänker: "Det här är ju helt otroligt smaskiga chips" är det faktiskt lukten av dem du känner. Det är därför det är svårt att känna hur maten smakar när man är förkyld och täppt i näsan.

Kroppens hårdaste ämne är den vita emalj som finns på tänderna. Men trots att emaljen är stark så kan den skadas av bakterier som alltid finns i munnen. Så glöm inte att borsta tänderna!

Huden är kroppens största organ. Om du skulle kunna krypa ur ditt eget skinn och platta ut det skulle det vara lika stort som ett badlakan.

Hår och naglar består av ett hårt ämne som kallas keratin. Det är samma ämne som fjädrar och dinosaurieklor är gjorda av.

Du sover 20 år av ditt liv. Under den tid du sover kommer du att drömma 300.000 drömmar.

Bajs är matavfall som kroppen inte behöver. Därför bajsas det ut. Bajs består av en massa bakterier som egentligen bara hör hemma i ändtarmen och som man kan bli sjuk av om de hamnar på fel ställe i kroppen. Därför är det viktigt att alltid tvätta händerna när man har varit på toaletten, så att bajs-bakterierna inte sprider sig.

Bakterier finns i en massa olika former och storlekar. En del ser ut som bläckfiskar, en del som korvar och vissa har små svansar så att de kan simma runt. Bakterierna kan föröka sig jättesnabbt. Var tjugonde minut kan de bli dubbelt så många och på åtta timmar kan en enda bakterie göra 16 miljoner kopior av sig själv. Det du!

DET
VAR DET
HÄR SOM
HÄNDE

MITT EGET BESÖK PÅ SJUKHUSET:

1

2

Rita vad som hände när du blev sjuk och hur det var att vara på sjukhuset. Vill du så kan du också skriva en egen berättelse och maila den till:
mail@narkoswebben.se
märk ditt mail med "Mitt eget besök på sjukhuset".

NU ÄR JAG
NYFIKEN
!!!